

Dosarul nr. 1ra-2116/2021
1-17027180-01-1ra-11112021

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 februarie 2022

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021 și a sentinței Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 20 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Gonciaruc Andrei XXXXX, născut la xxxxx,
domiciliat în orașul Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 13.04.2017 - 20.11.2018

2. instanța de apel: 15.01.2019 - 10.09.2020
01.04.2021-21.07.2021

3. instanța de recurs: 30.12.2020 - 01.03.2021
11.11.2021- 24.02.2022

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 20 noiembrie 2018, Gonciaruc Andrei XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166¹ alin.(2) lit. a), d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus neexecutarea pedepsei aplicată inculpatului Gonciaruc Andrei pe un termen de probă de 3 ani.

De la Gonciaruc Andrei s-a încasat în beneficiul părții vătămate Ceresău Serghei suma de 5 000 lei în calitate de prejudiciu moral, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Gonciaruc Andrei, fiind angajat prin contract, în baza ordinului nr. 43 ef din 01 decembrie 2014, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, reprezentând această instituție care activează în baza licenței nr. xxxxx, eliberată la 08 aprilie 2009 de Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conform căreia se acordă colaboratorilor acesteia împuterniciri

de protecție a bunurilor și persoanelor, având conform legii și instrucțiunii de serviciu dreptul de a aplica mijloacele speciale pentru respingerea atacului asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectivi și de pază, la reținerea celui care încearcă să fugă surprins în flagrant delict și, fiind în virtutea acestor atribuții, persoană care activează cu titlu oficial, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată de Republica Moldova la 12.09.1997, art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 lit. c), art. 28 și 29 din Legea nr. 283- XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, pct. 2, 3 lit. a), e) și l) din Atribuțiile conducătorilor și personalului care practică activitate particulară de pază, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 667 din 08.07.2005 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283- XV din 04.07.2003 cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază” care îl obligau să nu supună pe nimeni la tratamente inumane și degradante, să contribuie la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice, să aplice mijloacele speciale exclusiv în condițiile legii, să respecte drepturile și libertățile omului, a săvârșit infracțiunea în următoarele circumstanțe:

Gonciaruc Andrei, acționând cu titlu oficial ca angajat al organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, la 20 iunie 2015, aproximativ la orele 20.30, după ce l-a reținut pe Ceresău Serghei pentru săvârșirea unei fapte ilegale și l-a predat colaboratorilor de poliție, în or.XXXXX, pe str.XXXXX, la intrarea în clădirea Inspectoratului de Poliție Sângerei, când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijiri medicale, nu a recurs la acțiuni de acordare a ajutorului acestuia, dar în scop de intimidare a lui și demonstrarea importanței sale, în lipsa temeiurilor stabilite de art.29 al Legii nr.283- XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, intenționat i-a pulverizat lui Ceresău Serghei gaz lacrimogen în față, ceea ce a dus la iritarea căilor lacrimale, a ochilor și incapacitate temporală de a vedea, acțiuni urmate de suferințe fizice și psihice ale lui Ceresău Serghei.

Conform raportului nr.260 a-2016 din 20 ianuarie 2016, Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această parte, prin care lui Gonciaruc Andrei să-i fie stabilită o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine, pe un termen de 7 ani și în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de

dreptul de a exercita activității de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 8 ani.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond la aplicarea pedepsei, nu a stabilit prezența circumstanțelor atenuante și celor agravante, deși au fost probate, iar aplicarea art. 90 Cod penal, a motivat-o, doar citând jurisprudența CEDO;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei, urma a se lua în considerație, că prin acțiunile sale, Goncearuc Andrei a cauzat un prejudiciu nu doar părții vătămate Ceresău Serghei, dar a compromis statutul de funcționar al statului, a știrbit considerabil imaginea de angajat al organizației de pază, persoană care activează cu titlu oficial, identic unui polițist, lăsând astfel o amprentă negativă în societate;

- sentința atacată, în partea ce ține de aplicarea pedepsei complementare, este neîntemeiată, inculpatului Goncearuc Andrei, urmând a i se cumula și stabili o pedeapsă definitivă complementară, sub formă de privare de dreptul de a exercita activității de agent intervenție pază și ordine, în baza art. 84 Cod penal, luându-se în considerație sentința Judecătoriei Bălți din 17.02.2016, prin care a fost privat de dreptul de a exercita activității de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ce a generat faptul aplicării unei pedepse cu închisoarea, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, fără a fi cumulate pedepsele complementare, greșit individualizate în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal;

- nu s-a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării, reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Goncearuc Andrei, cât și a altor persoane;

- pedeapsa stabilită inculpatului Goncearuc Andrei, i-a creat o situație prea blândă, fapt care contravine scopului legii penale prevăzut în art. 2 alin. (2) Cod penal și scopului legii de procedură penală prevăzut în art.1 alin.(2) Cod de procedură penală.

3.2 Inculpatul Goncearuc Andrei, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond nu a apreciat corect probele, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- prima instanță a decis asupra vinovăției inculpatului în lipsa unui suport probatoriu ce ar exclude orice dubiu în acest sens, și ar fi în stare să stabilească vinovăția lui în baza unor circumstanțe obiective. Concluzia instanței de fond asupra vinovăției inculpatului în mare parte este sprijinită pe interpretarea sub

aspect acuzator a semnificației unor circumstanțe și declarații, fără a avea acoperire în probele cercetate și fără a oferi o explicație logică întemeiată pe aceste probe;

- deși în rechizitoriu este indicat, că atunci când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijire medicală, conform rapoartelor de expertiză medico- legale nr.051 D din 20.07.2015 și nr.238 D din 31.11.2015, comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice;

- potrivit actului 260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală este constatat că Ceresău Serghei în urma acțiunilor de maltratare a suportat o traumă psihologică, la fel și din rapoartele de expertiză medico-legală nr.151 D din 20.07.2015 și nr.238 D din 31.11.2015 ultimul a suportat leziuni corporale ușoare, nefiind clar de către cine i-au fost provocate leziunile corporale date în urma cărora ultimul a suportat o traumă psihologică;

- deși în rapoartele de expertiză medico-legală nr.151 D din 20.07.2015 și nr.238 D din 31.11.2015 este clar indicat că, comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată, iar conform actului nr. 260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambulator este constatat că, Ceresău Serghei în urma acțiunilor de maltratare a suportat o traumă psihologică și nicidecum în urma pulverizării cu gaz lacrimogen, iar cu referire la leziunile corporale ușoare depistate la Ceresău Serghei, careva legătură dintre leziunile date și pulverizarea cu gaz lacrimogen nu este;

- cu referire la presupusa stare de neputință a victimei, urmează de reținut că, prin stare de neputință se înțelege incapacitatea victimei de a se apăra din cauza nefuncționării totale sau parțiale a conștiinței ori a stării sale fizice sau psihice precare, însă din raportul de expertiză medico-legală nr. 151 din 20.07.2015 și nr. 238D din 31.11.2015 este indicat că „comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată”, astfel victima la momentul pulverizării cu gaz lacrimogen nu se afla într-o stare de neputință;

- legiuitorul enumeră exemplificativ factorii ce constituie cauzele stării de neputință a victimei: vârstă înaintată; boala; handicapul fizic sau psihic sau alți factori. Starea fizică sau psihică precară a victimei este determinată de boala, handicapul fizic sau psihic al acesteia, de alți factori. La alți asemenea factori cauzali se raportează și vârsta înaintată, vârsta fragedă, nefuncționarea totală sau parțială a conștiinței, factori care lipsesc cu desăvârșire în speța dată. Partea vătămată neîncadrându-se în nici unul din acești factori;

- starea de neputință a victimei poate fi determinată de o situație de moment (victima doarme), de o situație cu caracter temporar (copil mic) sau de o situație cu caracter permanent (de exemplu, invaliditate definitivă). Nu are importanță dacă starea de neputință a victimei are un caracter permanent, temporar sau accidental, interesează doar ca ea să fi existat la momentul săvârșirii faptei. Îndeplinirea acestei cerințe se apreciază în concret, necesitând o atenție specială cazurile în care starea victimei are caracter temporar ori constă într-o diminuare (permanentă sau

temporară) a capacității de apărare a victimei (consum de alcool, boală, diverse infirmități fizice etc.);

- în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare provocarea durerilor fizice și psihice de către inculpatul Goncearuc Andrei părții vătămate Ceresău Serghei, la fel nu și-a găsit confirmare nici că acesta se afla în stare de neputință;

- o persoană poate fi supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă și fapta comisă de aceasta este pasibilă răspunderii penale. Un element obligatoriu al infracțiunii de „Tortură” urmează să fie acțiuni intenționate, urmate de suferințe sau dureri grave, fie psihice sau fizice, reprezentat prin tratament inuman și degradant; un alt element obligatoriu este intenția adică acțiunile urmau a fi intenționate, pregătite din timp și un anumit efort pentru a le efectua. Un alt element obligatoriu sunt urmările tratamentului inuman și degradant care sunt obligatorii la acțiunile de tortură. Fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- în ședința de judecată nu au fost administrate probe ce ar dovedi că Goncearuc Andrei a comis vreo infracțiune, iar martorii audiați au declarat că anume Ceresău Serghei era cel ce manifesta un comportament agresiv și neadecvat, nu doar față de Goncearuc Andrei, ci și față de colaboratorii de poliție prezenți în acea seară;

- conform sentinței Judecătorei Bălți, sediul Sângerei din 08 mai 2018, Ceresău Serghei a fost condamnat pentru faptul că, la 20 iunie 2015, aproximativ la ora 19:00, acționând cu intenții huliganice, exprimate prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, aflându-se în localul pizzeriei „La Familia” care este situată în or.XXXXX, str.XXXXX, fără careva motive, înjosindu-i onoarea și demnitatea de cetățean, i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea capului după care l-a numit cu cuvinte necenzurate pe stăpânul pizzeriei, Sîrbu Constantin, astfel cauzându-i dureri fizice. În continuare manifestând un comportament agresiv, Ceresău Serghei la intervenția SRL „Bercut Grup” nu și-a întrerupt actele huliganice, l-a maltratată fizic pe Goncearuc Andrei care a intervenit să curme actele sale ilegale. Conform raportului de expertiză nr.234 din 30.11.2015, potrivit căruia la Goncearuc Andrei s-au depistat echimoze și excoriații față, barbă, care au fost cauzate de acțiunea unui corp contondent, posibil în termenul și circumstanțele indicate, provoacă o dereglare a sănătății nu mai mult de 6 zile, și după caracter se califică ca leziuni corporale neînsemnate. Astfel, Ceresău Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit.a) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale;

- declarațiile părții vătămate, Ceresău Serghei urmează a fi apreciate critic, ultimul având motiv de a se răzbuna pe Goncearuc Andrei, din simplu motiv că acesta cunoștea despre plângerea depusă de Goncearuc Andrei, la fel reiese că ultimul avea un comportament agresiv, exprimat prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică. Astfel, Goncearuc Andrei având temeiul stabilit de art.29 al Legii nr. E83-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particular de detectiv și de

pază”, ce îi permite aplicarea mijloacelor speciale la respingerea atacului nemijlocit asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectiv și de pază, astfel pulverizarea gazului lacrimogen a fost o necesitate pentru a fi curmate acțiunile ilegale a Ceresău Serghei, care opunea rezistență colaboratorilor de poliție și avea un comportament neadecvat, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor;

- atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond nu au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, ce ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului în aceea că dânsul fiind persoană publică, acționând cu titlu oficial, i-a cauzat intenționat părții vătămate dureri fizice sau suferințe fizice, care reprezintă tratament inuman ori degradant;

- pentru a cădea sub incidența art.166¹ Cod penal, tratamentul aplicat victimei trebuie să depășească un anumit „prag de gravitate”, adică tratamentul inuman ori degradant constituie nu o simplă „brutalitate” (produsă, de exemplu, prin curmarea acțiunilor ilegale ale părții vătămate), ci este suficient de gravă, astfel este cert că acțiunile inculpatului nu depășesc o simplă necesitate a curmării acțiunilor ilegale a părții vătămate și nu constituie un tratament inuman și degradant față de partea vătămată;

- acțiunile intenționate nu s-au demonstrat în nici un fel că, Goncearuc Andrei nu a avut intenții de a cauza dureri sau suferințe fizice ori psihice și nici nu le-a cauzat acestuia. Aici se face o confuzie între acțiunile propriu zise a lui Goncearuc Andrei, adică aplicarea mijloacelor speciale asupra părții vătămate pentru a curma acțiunile ilegale ale acestuia și nesupunerea colaboratorilor de poliție pe care acesta le recunoaște și acțiunile imputate cu încadrarea în art.166¹ alin.(2) lit. a), d) Cod penal - cauzarea intenționată a unei dureri care reprezintă tratament inuman ori degradant. Acestea două nu pot fi egale, iar acuzarea de stat urma să facă dovada faptului, că Goncearuc Andrei a avut intenția să-i aplice un tratament inuman sau un tratament degradant lui Ceresău Serghei, ambele în același timp nu pot exista ori ele se exclud mutual.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 septembrie 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca *cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite cu bună știință asupra*

unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor; prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

6. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului depus, a invocat:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei, nu s-a luat în considerare faptul că, anterior la 17.02.2016, inculpatul de către Judecătoria Bălți, a fost condamnat pentru o infracțiune similară, prevăzută de art.166¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c., cu privare de drepturi pe un termen de 5 ani. Respectiv nu s-au luat în considerare circumstanțele care agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Goncearuc Andrei, urma a se lua în considerație, că prin acțiunile sale, Goncearuc Andrei a cauzat un prejudiciu nu doar părții vătămate Ceresău Serghei, dar a compromis statutul de funcționar al statului, a știrbit considerabil imaginea de angajat al organizației de pază, persoană care activează cu titlu oficial, identic unui polițist, lăsând astfel o amprentă negativă în societate;

- inculpatului Goncearuc Andrei urma să-i fie aplicată o pedeapsă definitivă complementară, sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine, în baza art. 84 Cod penal, luându-se în considerație sentința Judecătoriei Bălți din 17.02.2016, prin care a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ce a generat faptul aplicării unei pedepse cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art.90 Cod penal, fără a fi cumulate pedepsele complementare, greșit individualizate în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal;

- nu s-a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului Goncearuc Andrei, cât și a altor persoane;

- pedeapsa stabilită condamnatului Goncearuc Andrei, i-a creat o situație prea blândă, iar termenul de probă stabilit de 3 ani este mic în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite;

- erorile comise de instanța de fond au fost menținute și de instanța de apel.

6.2 Avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului și inculpatul Goncearuc Andrei, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 8), 12)

Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Goncearuc Andrei să fie achitat.

În motivarea recursului depus, invocă următoarele argumente:

- inculpatului Goncearuc Andrei îi este imputat că a cauzat intenționat lui Ceresău Serghei dureri, suferințe fizice și psihice, calificate drept tratament inuman și degradant prin stropirea de o singură dată cu un gaz lacrimogen, însă nu orice tratament comportament sau element violent, neplăcut, imoral, ofensator sau jignitor ori supunerea unui dezavantaj fizic sau psihic se califică ca fiind manifestări de rele tratamente. Pentru ca acestea să fie considerate ca atare, este necesar ca tratamentul respectiv să depășească un anumit nivel minim de severitate, iar atingerea nivelului minim de severitate se apreciază în fiecare caz aparte, în mod individual, în dependență de toate circumstanțele relevante cauzei și personalității celui care pretinde că a fost supus relexor tratamente;

- referitor la personalitatea părții vătămate, este necesar de reținut că, drept urmare a acțiunilor sale din 20.06.2015, Ceresău Serghei, a fost recunoscut de către Judecătoria Bălți (cauza penală nr.1/2-163/2017) vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, constatându-se că *„Ceresău Serghei la 20.06.2019, acționând cu intenții huliganice, exprimate prin acțiuni ce încalcă grosolan ordinea publică, fără careva motive înjosindu-i onoarea și demnitatea a aplicat o lovitură cu palma în regiunea capului după care l-a numit cu cuvinte necenzurate pe Sîrbu Constantin, astfel cauzându-i dureri fizice. În continuare manifestând un comportament agresiv, Ceresău Serghei la intervenție SRL „Bercut Grup” nu și-a întrerupt actele huliganice și l-a maltratat fizic pe Goncearuc Andrei, care a intervenit să curme actele sale ilegale”*, iar Goncearuc Andrei a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în dosarul dat;

- o acțiune unică de pulverizare a gazului lacrimogen (chiar și în ipoteza că a fost săvârșită cu încălcarea normelor legale permissive) în vederea curmării acțiunilor ilegale, agresive și periculoase nu depășește „nivelul minim de severitate”, nu corespunde criteriilor descrise mai sus și nu poate fi apreciată ca „tratament inuman” sau „tratament degradant”, prin urmare nu sunt întrunite condițiile pentru existența laturii subiective și obiective prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. b), c) Cod penal;

- deși instanțele de judecată au reținut, că părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice, instanța de fond face trimitere la actul de expertiză psihiatrico-legală nr.260a-2016 prin care s-a constatat, că Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică după înjosirile suportate de la gardieni în circumstanțele descrise, situație confirmată și prin explicațiile părții vătămate în ședința de judecată, din care rezultă că aceasta a fost supus acțiunilor de maltratare din partea mai multor colaboratori de poliție. Astfel, nu există temeiuri suficiente de a trage concluzia că „trauma psihologică” constatată de către experți a fost cauzată anume de acțiunea unică a lui Goncearuc Andrei de aplicare a mijlocului special și nu de acțiunile altor „gardieni”. Cu atât mai mult, că acțiunea respectivă a fost efectuată în vederea curmării comportamentului agresiv a lui Ceresău Serghei;

- instanța de fond, întru susținerea poziției precum că părții vătămate i-au fost cauzate dureri și suferințe fizice a făcut trimitere la raportul de constatare medico-legală nr.151 D din 20.07.2015 și raportul de expertiza medico-legală nr.238 D din 30.11.2015 prin care la Ceresău Serghei s-au constatat o mulțime de traume calificate ca leziuni corporale ușoare, însă, din traumele enumerate în documentele medicale nici una nu este asociată cu utilizarea gazului lacrimogen. La dosar nu există nici o probă ce ar demonstra legătura cauzală între traumele constatate la Ceresău Serghei și expunerea lui gazului lacrimogen;

- instanțele inferioare au constatat, că inculpatul Goncearuc Andrei, fiind angajat a organizației private de pază și având, conform legii și instrucțiunii de serviciu, dreptul de a aplica mijloace speciale în virtutea acestor atribuții s-a calificat drept „persoana, care activează cu titlu oficial”, însă instanțele nu au avut nici un temei legal de a atribui activității persoanelor, care dețin dreptul de a aplica mijloace speciale „titlu oficial”, or, acest lucru nu reiese din nici o normă legală, fiind doar o interpretare extinsă, nesusținută prin cadrul legal;

- inculpatul nu este și nu a fost la momentul săvârșirii acțiunilor incriminate exponentul puterii statutului;

- potrivit pct.2 din Regulamentul-tip al activității particulare de pază aprobat prin Anexa nr.2 a Legii nr.283 din 04.07.2003, privind activitatea particulară de detectiv și de pază organizațiile particulare de pază într-adevăr au sarcinile de asigurare a respectării drepturilor și a intereselor legitime ale clienților; asigurarea protecției sociale a angajaților, contribuirea la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice, însă ei nu prestează servicii publice și nu „îndeplinesc activități de interes public” și sunt obligați doar să contribuie la asigurarea „interesului public”, iar activitatea lor este îndreptată spre apărarea intereselor private a clienților lor;

- în cadrul prezentei cauzei penale nu a fost tras la răspundere penală nici un polițist sau altă persoană, ce ar avea calitatea de „persoană publică” în sensul art.123 Cod penal, iar dacă ar fi existat o astfel de condamnare, atunci, ipotetic s-ar putea discuta despre participația lui Goncearuc Andrei la astfel de infracțiuni, iar în lipsa semnelor de participație cu alte persoane ce ar avea calitatea de subiect în sensul art. 166¹ Cod penal, nu există nici un temei legal de a atribui astfel de calitate inculpatului Goncearuc Andrei;

- Goncearuc Andrei este învinuit că, a comis infracțiunea de „tratamentul inuman sau degradant” prin intermediul aplicării în privința persoanei Ceresău Serghei mijlocului special (pulverizarea gazului lacrimogen), însă, prin materialele cauzei se constată cu certitudine că aplicarea mijlocului special a avut loc în următoarele circumstanțe: reținerii persoanei în privința căreia a fost aplicat mijlocul special și predării ei colaboratorilor de poliție; în procesul reținerii persoanei Ceresău Serghei, cel din urmă a manifestat un comportament agresiv, periculos pentru viața și sănătatea persoanelor; nesupunerea persoanei cerințelor legale de părăsire a unității de alimentație publică; nesupunerea persoanei colaboratorilor de poliție și opunerea de rezistență violentă;

- în urma vizionării înregistrărilor video, cât și a cercetării altor probe , se demonstrează existența circumstanțelor descrise în art. 36, 37, 38, 40 Cod penal, inculpatul Goncearuc Andrei având toate temeiurile legale de a întreprinde măsuri, necesare și rezonabile în vederea opririi și mobilizării persoanei cu comportamentul evident agresiv;

- instanța de fond a indicat, că mijlocul special a fost aplicat de către Goncearuc Andrei „în scop de intimidare a lui Ceresău Serghei și demonstrarea importanței sale”, însă această concluzie este una absolut neîntemeiată ce contravine materialelor cauzei, inclusiv și înregistrărilor video. Potrivit cărora este evident, că Ceresău Serghei se comporta foarte agresiv și toate persoanele, nu numai inculpatul, care încercau să-l mobilizeze au avut doar scopul de a înceta agresiunea manifestată de către Ceresău Serghei ca fiind periculoasă pentru integritatea oamenilor din jur;

- la aprecierea temeiniciei aplicării mijloacelor speciale, instanțele urmau să țină cont și de acțiunile lui Ceresău Serghei ce anticipează folosirea în privința lui a balonului de gaz. Or, din înregistrările video anexate precum și explicațiile colaboratorilor de poliție este evident, că Ceresău Serghei opunea rezistența violentă, era extrem de agresiv și a fost imprevizibil ce acțiuni putea să întreprindă în următorul moment. Pentru luarea deciziei de aplicare a mijlocului special inculpatul a avut doar o clipă și decizia lui a fost absolut în concordanță cu prevederile art. 29 al Legii nr. 283-XV, conform căreia mijloacele speciale se aplică la respingerea atacului nemijlocit asupra oamenilor, or atacul lui Ceresău Serghei a avut caracter continuu în timp și nu unul momentan.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2021, au fost admise recursurile declarate, fiind casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs a constatat că, instanța de fond la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpatului Goncearuc Andrei în baza art. 166¹ alin. (2) lit.a), d) Cod penal, însă la încadrarea faptei ca fiind comisă de Goncearuc Andrei, a încălcat prevederile art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală. Depășind limitele învinuirii, a indicat că, inculpatul Goncearuc Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor; prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop, deci a reținut în privința acestuia și circumstanțe de drept neimputate ultimului prin rechizitoriu (f.d. 109-110, vol. II). Or, potrivit rechizitoriului, acțiunile imputate inculpatului Goncearuc Andrei, au fost încadrate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca *cauzarea intenționată a suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și*

degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, acțiuni săvârșite profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează altui factor, prin folosirea instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

A mai indicat, că audiindu-l pe inculpatul Goncearuc Andrei, a inclus declarațiile acestuia în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, fără a le consemna în documente separate care se anexează la procesul verbal și fără a fi semnate de inculpat, președintele ședinței și de grefier (f.d. 159 - verso, vol. III) și expunându-se asupra apelului declarat de procuror, instanța de apel a omis cu desăvârșire să se expună asupra solicitării procurorului apelant de aplicare în privința inculpatului Goncearuc Andrei a prevederilor art. 84 Cod penal, deoarece prin sentința Judecătorei Bălți din 17.02.2016, acesta a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani. Mai mult ca atât, instanța de apel respingând solicitarea procurorului de excludere a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, a formulat concluzii nemotivate și contradictorii precum ar fi că, instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, neexistând vreun temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Goncearuc Andrei ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde inculpatului. Or, la caz, solicitarea procurorului apelant a fost de aplicare a unei pedepse mai aspre, considerând că cea aplicată de instanța de fond ar fi una prea blândă.

De asemenea, s-a specificat, că eronat s-a respins demersul apărării privitor la audierea mai multor martori la caz, neținându-se cont de faptul că art. 414 alin.(3) Cod de procedură penală, prevede necesitatea audierii persoanelor care au fost audiate în primă instanță, în cazul când se contestă de către părți, la solicitarea acestora, situație incidentă speței.

În același context, s-a mai specificat, că instanța de apel a menționat la general faptul, că probele respective confirmă vinovăția inculpatului Goncearuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute la art.166¹ alin.(2) lit. a), d) Cod penal, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a indicat, că în cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Goncearuc Andrei. Apelul procurorului a

fost admis, sentința fiind casată parțial, în latura penală, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează. Goncearuc Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166¹ alin.(2) lit. a), d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine, pe un termen de 7 (șapte) ani. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Goncearuc Andrei, a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, cu condiția ca în această perioadă ultimul să nu comită alte infracțiuni, să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent și prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată. În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond cu privire la măsura preventivă, latura civilă și corpuri delictive, au fost menținute.

10. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, corect ajungându-se la concluzia privind vinovăția inculpatului Goncearuc Andrei în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Urmează a fi menționat că, în instanța de fond, apărarea a pledat pentru achitarea inculpatului Goncearuc Andrei, poziția fiind păstrată de către inculpat și în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel, respectiva poziție, de Colegiul penal fiind considerată neargumentată, care nu își găsește temei, luând în considerație baza probantă acumulată la caz, or, cumulul de probe cercetate în ședința instanței de fond și verificate în cea de apel, confirmă pe deplin comiterea faptei prejudiciabile de Goncearuc Andrei.

Astfel, instanța de apel, similar primei instanțe, a reținut declarațiile părții vătămate Ceresău Serghei, martorilor Ceresău Vasile, Țurcan V., Ghețiu A., Matei N., Achelina G., Melniciuc V., Popovici V.

Instanța de apel a reținut că, declarațiile nominalizate perfect coroborează cu probele scrise anexate la materialele cauzei, precum procesul-verbal de primire a plângerii de la Ceresău Serghei (f.d. 28 - 29, Vol.I), raportul de expertiză medico-legală nr. 238 D din 30.11.2015 (f.d. 207 - 208, Vol.I), actul nr.260a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambulator (f.d.228 - 229, Vol.I).

Instanța de apel a menționat că, probele verbale și cele scrise administrate la caz, perfect coroborează și înlătură orice dubiu rezonabil privitor la vinovăția lui Goncearuc Andrei în comiterea faptei ce i se impută, cu probele video, vizionate și analizate, inclusiv în instanța de apel, și anume, procesul-verbal de ridicare prin care s-a ridicat înregistrările video a evenimentelor care au avut loc la 20 iunie 2015 la Inspectoratul de poliție Sîngerei cu participarea învinuitului Goncearuc Andrei și partea vătămată Ceresău Serghei (f.d. 236-237, Vol.I) și procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video ale evenimentelor și stenograma discuțiilor care au avut loc la 20 iunie 2015 (f.d. 238-239, 240-241, Vol.I).

Instanța de apel a constatat că, Goncearuc Andrei acționând cu titlu oficial ca angajat al organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, la 20 iunie 2015, aproximativ la orele 20.30, după ce l-a reținut pe Ceresău Serghei pentru săvârșirea unei fapte

ilegale și l-a predat colaboratorilor de poliție, în or.XXXXX, pe str.XXXXX, la intrarea în clădirea Inspectoratului de Poliție Sângerei, când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, în scop de intimidare a lui, în lipsa temeiurilor stabilite de art.29 al Legii nr.283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, intenționat i-a pulverizat lui Ceresău Serghei gaz lacrimogen în față, ceea ce a dus la iritarea căilor lacrimale, a ochilor și incapacitate temporală de a vedea, acțiuni urmate de suferințe fizice și psihice ale lui Ceresău Serghei. Conform raportului nr.260 a-2016 din 20 ianuarie 2016 Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus.

La caz, s-a stabilit că Goncearuc Andrei a acționat intenționat, în scop de intimidare a părții vătămate, în lipsa temeiurilor stabilite de art. 29 al Legii nr.283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, or, partea vătămată în momentul pulverizării se afla la pământ datorită căderii și lovirii cu capul de scări, fiind însoțit de doi colaboratori ai poliției, neatacând pe nimeni în acel moment.

În acest sens, instanța de apel a indicat, că la acel moment Goncearuc Andrei, era angajat prin contract, în baza ordinului nr. 43 ef din 01 decembrie 2014, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, reprezentând această instituție care activează în baza licenței nr. XXXXX, eliberată la 08 aprilie 2009 de Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conform căreia se acordă colaboratorilor acesteia împuterniciri de protecție a bunurilor și persoanelor, având conform legii și instrucțiunii de serviciu dreptul de a aplica mijloacele speciale pentru respingerea atacului asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectivi și de pază, la reținerea celui care încearcă să fugă surprins în flagrant delict și, fiind în virtutea acestor atribuții, era persoană care activa cu titlu oficial.

Instanța de apel a considerat, că este irelevantă invocarea apărării precum că, pulverizarea cu gaz lacrimogen a părții vătămate în viziunea apărării n-ar fi atins nivelul minim de severitate, or, potrivit raportului nr.260 a-2016 din 20 ianuarie 2016, Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus. Astfel, în viziunea instanței de apel, pulverizarea cu gaz lacrimogen a dat trăiri negative profunde, condiționate de excitații fizice și psihice, care s-au soldat cu suportarea unei traume psihologice, concluzionându-se că a fost depășit gradul minim de severitate. Despre acest fapt, ne relatează și martorul Ghețiu Ala, care a indicat, că la un moment, Ceresău Serghei a strigat că îl ustură ochii, precum și partea vătămată, Ceresău Serghei, care a specificat, că a fost pulverizat cu gaz și ulterior nu-și mai amintește nimic, revenindu-și la spital.

În opinia instanței de apel, sunt lipsite de suport și alegațiile apărării potrivit cărora, trauma psihologică nu ar fi fost cauzată anume prin pulverizare cu gaz

lacrimogen, axându-se pe faptul, că în concluziile expertale se face trimitere la toate acțiunile gardienilor că ar fi cauzatoare de traumă psihologică și nu în special la faptul pulverizării cu gaz lacrimogen, or, instanța de apel în acest sens a conchis, că experții la caz nu au delimitat care anume acțiuni au fost cauzatoare de traumă psihologică, însă reieșind din faptul, că Ceresău Serghei pe parcursul derulării evenimentelor a fost și agresor, fiind condamnat în baza art. 287 alin.(2) lit.a) Cod penal, pentru acțiunile avute loc anterior celor petrecute pe scările IP Sîngerei, se conchide, că în situația de agresor în nici un mod la acesta nu putea să survină o traumă psihologică, aceasta survenind anume în urma pulverizării cu gaz lacrimogen fapt ce a amplificat durerea fizică survenită ca rezultat al căderii și lovirii părții vătămate pe scările inspectoratului.

În același context, instanța de apel a notat, că invocările apărării precum că, Ceresău Serghei avea un comportament neadecvat și a fost condamnat pentru huliganism, în nici un mod nu-l exonerează de răspundere penală pe Goncearuc Andrei, or, acestea sunt acțiuni care se disting în timp și nu se suprapun.

Nu au putut fi reținute ca întemeiate nici alegațiile apărării că, mijlocul special-pulverizator de gaz, a fost folosit în timpul reținerii, or, s-a constatat, că în momentul pulverizării, Ceresău Serghei se afla la pământ datorită căderii și lovirii cu capul de scări, fiind însoțit în acel moment de Popovici Veceslav și Achelina Ghenadie cu care acesta urca pe scări, fapt confirmat de martorii oculari, inclusiv Popovici Veaceslav, Matei Nicoleta și Achelina Ghenadie, precum și de secvența video, care a fost vizualizată, inclusiv în cadrul examinării cauzei în ordine de apel. În acest sens, instanța de apel a indicat și faptul, că însăși inculpatul Goncearuc Andrei fiind întrebat în timpul vizualizării înregistrării video, care a fost necesitatea pulverizării părții vătămate cu gaz lacrimogen, a relatat că partea vătămată opunea rezistență și deoarece acesta a încercat să se ridice de la pământ a intervenit și l-a pulverizat, adică partea vătămată a fost pulverizată nu în momentul preinsei opuneri de rezistență, ci în momentul când încerca să se ridice după ce căzuse și se lovide cu capul de scări, fiind evidentă inoportunitatea acțiunii în cauză de aplicare a gazului lacrimogen.

De asemenea, se consideră inacceptabile invocările apărării precum că la caz, acuzarea eronat ar fi indicat în concluziile de învinuire că, atunci când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijire medicală, or, după cum indică apărarea conform rapoartelor de expertiză medico-legale nr.051 D din 20.07.2015 și nr.238 D din 31.11.2015, comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice, deoarece în acest sens instanța de apel a notat, că frazele în cauză apărarea le-a scos din context astfel ele denaturându-și conținutul, or, potrivit raportului de expertiză nr.238D datat cu 25.11.2015, "comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice. Pentru confirmarea diagnozei de hematom și contuzie a rinichiului stâng a fost necesar examenul ultrasonor peste 12-14 zile.

Din aceste motive comoția cerebrală și contuzia cu hematom rinichiul stâng nu poate fi supusă aprecierii expertale (f.d. 207 - 208, Vol.I)”, adică expertul nu exclude comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare, dar indică că din anumite motive obiective -comoția cerebrală nu poate fi supusă aprecierii expertale, fapte absolut diferite.

Cât privește invocarea apărării precum că, în momentul aplicării pulverizatorului de gaz lacrimogen partea vătămată nu s-ar fi aflat în stare de neputință, de asemenea nu și-a găsit confirmare, or, reieșind din cumulul probatoriului administrat și analizat la caz, s-a constatat în afara oricărui dubiu rezonabil, că în momentul pulverizării Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijiri medicale, fapt confirmat prin spitalizarea ulterioară a acestuia, fiind evident faptul persistenței la partea vătămată a unei stări de neputință.

Astfel, ținând cont de cele expuse supra, instanța de apel a conchis, că acțiunile lui Goncearuc Andrei perfect se încadrează în baza art.166¹ alin.(2) lit.a), d) Cod penal, fapt constatat și de instanța de fond, care însă dispunând condamnarea inculpatului Goncearuc Andrei în baza art.166¹ alin.(2) lit.a), d) Cod penal, totuși la încadrarea faptei ca fiind comisă de Goncearuc Andrei, a încălcat prevederile art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală. Și anume, depășind limitele învinuirii, a indicat că inculpatul Goncearuc Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite cu bună știință asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor; prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop, deci a reținut în privința acestuia și circumstanțe de drept neimputate ultimului prin rechizitoriu (f.d. 109-110, vol. II). Or, potrivit rechizitoriului, acțiunile imputate inculpatului Goncearuc Andrei, au fost încadrate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, ca cauzarea intenționată a suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, acțiuni săvârșite profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează altui factor, prin folosirea instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

Pentru a remedia această eroare, instanța de apel a reținut ca fiind constatată comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzută de art.166¹ alin.(2) lit.a), d) Cod penal, cu indicii de calificare: cauzarea intenționată a suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care acționează cu titlu oficial, acțiuni săvârșite profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează altui factor, prin folosirea instrumentelor speciale sau a altor

obiecte adaptate acestui scop, în următoarele circumstanțe: Goncearuc Andrei, fiind angajat prin contract, în baza ordinului nr. 43 ef din 01 decembrie 2014, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, reprezentând această instituție care activează în baza licenței nr. XXXXX, eliberată la 08 aprilie 2009 de Camera înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conform căreia se acordă colaboratorilor acesteia împuterniciri de protecție a bunurilor și persoanelor, având conform legii și instrucțiunii de serviciu dreptul de a aplica mijloacele speciale pentru respingerea atacului asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectivi și de pază, la reținerea celui care încearcă să fugă surprins în flagrant delict și, fiind în virtutea acestor atribuții, persoană care activează cu titlu oficial, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată de Republica Moldova la 12.09.1997, art.24 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 lit. c), art. 28 și 29 din Legea nr. 283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, pct. 2, 3 lit. a), e) și l) din Atribuțiile conducătorilor și personalului care practică activitate particulară de pază aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 667 din 08.07.2005 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 04.07.2003 cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază” care îl obligau să nu supună pe nimeni la tratamente inumane și degradante, să contribuie la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice, să aplice mijloacele speciale exclusiv în condițiile legii, să respecte drepturile și libertățile omului, a săvârșit infracțiunea în următoarele circumstanțe: Goncearuc Andrei, acționând cu titlu oficial ca angajat al organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, la 20 iunie 2015, aproximativ la orele 20.30, după ce l-a reținut pe Ceresău Serghei pentru săvârșirea unei fapte ilegale și l-a predat colaboratorilor de poliție, în or.XXXXX, pe str.XXXXX, la intrarea în clădirea Inspectoratului de Poliție Sângerei, când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijiri medicale, nu a recurs la acțiuni de acordare a ajutorului acestuia, dar în scop de intimidare a lui și demonstrarea importanței sale, în lipsa temeiurilor stabilite de art.29 al Legii nr.283-XV din 04.07.2003 „Cu privire la activitatea particulară de detectiv și de pază”, ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, intenționat i-a pulverizat lui Ceresău Serghei gaz lacrimogen în față, ceea ce a dus la iritarea căilor lacrimale, a ochilor și incapacitate temporală de a vedea, acțiuni urmate de suferințe fizice și psihice ale lui Ceresău Serghei. Conform raportului nr.260 a-2016 din 20 ianuarie 2016 Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea și individualizarea pedepsei pentru infracțiunea comisă de către Goncearuc Andrei, instanța de fond a ținut cont întocmai de prevederile art. 7, art. 61, art.75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de motivul acesteia, de persoana lui Goncearuc Andrei, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, în final aplicându-i o pedeapsă cu închisoare condiționată, dar nu s-a expus potrivit celor invocate de acuzare privitor la aplicabilitatea prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, luându-se în considerație sentința Judecătorei Bălți din 17.02.2016, prin care a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani.

În acest context, instanța de apel a indicat că, la moment oportunitatea aplicării prevederilor art. 84 alin.(4) Cod penal a decăzut, or, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 17.02.2016, prin care Goncearuc Serghei a fost privat de dreptul de a exercita activități de agent intervenție pază și ordine pe un termen de 5 ani, a fost integral executată, fapt confirmat de Biroul de Probațiune Făleşti, acesta fiind exclus de la evidența biroului la 04.03.2021, fapt menționat și de procuror în cadrul examinării cauzei în ordine de apel.

Referitor la cuantumul pedepsei principale sub formă de închisoare, aplicat de către prima instanță în baza art.166¹ alin.(2) Cod penal -5 ani, instanța de apel a menționat, că acesta este apreciat la mijlocul limitelor expuse de legislator pentru respectiva infracțiune, la caz ținându-se cont de gravitatea infracțiunii - fiind catalogată ca gravă, categoria infracțiunii - fapta săvârșită împotriva relațiilor sociale cu privire la demnitatea persoanei; forma vinovăției - infracțiune comisă din intenție.

Rezultând din discursul procurorului în fața instanței de apel, acuzarea pledează pentru stabilirea în privința lui Goncearuc Andrei a pedepsei sub formă de închisoare, cu executare reală, invocând că doar respectiva îl va corecta, și va restabili echitatea socială.

În acest aspect, instanța de apel a menționat, că Goncearuc Andrei cu toate că a fost atras la răspundere penală, a fost atras pentru o faptă comisă ulterior celei examinate la moment, iar antecedentele penale sunt deja stinse, fapt care micșorează esențial, bănuiala cu privire la posibilitatea repetării faptelor penale.

În același context, instanța de apel a ținut cont de faptul, că la acel moment, inculpatul era angajat prin contract, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, ieșind la chemare și anterior comiterii faptei infracționale, a întreprins măsuri de curmare a acțiunilor ilegale, asigurând reținerea și predarea infractorului, colaboratorilor de poliție.

La caz, reținând criteriile complementare analizate suplimentar, pe lângă cele reiterate anterior în decizie, cum ar fi personalitatea inculpatului - se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru; situația familială a inculpatului - este căsătorit, are la întreținere un copil minor: Goncearuc Marc, a.n.2019; prezența agravantelor - potrivit concluziilor de învinuire în sarcina inculpatului n-au fost reținute circumstanțe agravante.

Luând în considerație caracteristica pozitivă a inculpatului, faptul că ultimul nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, crește și educă un copil minor (a.n.2019), instanța de apel a apreciat drept inoportună și irațională executarea reală de către inculpat, a pedepsei excepționale, solicitată de acuzare, concluzionându-se

că este posibil de a-i acorda șansa de a se corecta în societate, prin suspendarea executării pedepsei închisorii, cu stabilirea perioadei de probațiune axate spre limita maximă.

Cât privește perioada de probațiune, instanța de apel a stabilit-o la limita de trei ani, limită care este axată spre cea de sus, considerând că va fi una rezonabilă în coraport cu celelalte criterii de individualizare a pedepsei la caz.

Referitor la pedeapsa complimentară - privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine, instanța de apel ținând cont de faptul, că aceasta se stabilește în limitele de la 5 la 10 ani, de asemenea din considerentele expuse, conchide oportun de a o plasa la limita medie - cu privarea de acest drept pe un termen de 7 (șapte) ani.

Astfel, executarea pedepsei sub formă de închisoare - 5 ani, va fi suspendată pentru o perioadă de probațiune de 3 ani - perioadă în care inculpatul urmează să nu comită alte infracțiuni și prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Având în vedere criteriile analizate în raport cu prevederile art.7, art.75 și art.61 Cod penal, instanța de apel a considerat că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a acesteia, pedeapsa aplicată inculpatului Goncearuc Andrei sub formă de închisoare - 5 ani, suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune - 3 ani și cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine pe un termen de 7 (șapte) ani, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, altă categorie de pedeapsă fiind inoportună.

Dispozițiile sentinței privitor la corpurile delictive și latura civilă se vor menține, or, în această latură, instanța de apel n-a depistat temei pentru a interveni în acest aspect.

11. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

11.1 Procuror, care solicită casarea parțială a deciziei în partea condamnării lui Goncearuc A., acesta să fie recunoscut vinovat și condamnat conform art. 166¹ alin.(2) lit.a),d) Cod penal și, în baza acestei norme, stabilindu-i pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis. A exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului indică:

- pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blândă și contrară principiilor generale de individualizare a pedepsei;

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel n-au argumentat necesitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, nu a luat în considerație rezonanța socială a faptei infracționale comise de inculpat, prin ce au ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei penale;

-atât de instanța de fond, cât și de cea de apel nu au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, fapt ce a condus la stabilirea lui Goncearuc

Andrei a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării închisorii, care ar indica la ineficiența legii penale în raport cu restabilirea echității și rezonanței sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, ceea ce ar conduce, în final, la neatingerea scopului pedepsei penale;

- Goncearuc Andrei nu și-a recunoscut vina, a comis o infracțiune din categoria celor grave, cu intenție, nu a recuperat prejudiciul părții vătămate, nu s-a căit de cele comise, anterior a fost condamnat pentru fapte similare, atât instanța de fond, cât și cea de apel n-au ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise de către inculpatul nominalizat, dar, infracțiunea comisă de către ultimul este net superioară pedepsei aplicate și instanțele de judecată crează un precedent judiciar neobiectiv privind condamnarea persoanelor pentru săvârșirea infracțiunilor de acest gen.

În drept recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

11.2 Avocatul Tuhari I. în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului indică:

- instanțele de fond și de apel nu au avut nici un temei legal de a atribui activității persoanelor, care dețin dreptul de a aplica mijloace speciale "titlu oficial", or, acest lucru nu reiese din nici o normă legală, fiind doar o interpretare extinsă, nesusținută prin cadrul legal, a judecătorului. Inculpatul nu este și nu a fost la momentul săvârșirii acțiunilor incriminate exponentul puterii statutului. Nici ocuparea unei funcții în cadrul persoanei juridice de drept privat, nici dreptul de a aplica mijloace tehnice speciale nu atribuie acțiunilor persoanei "titlu oficial";

- în cadrul prezentei cauzei penale nu a fost tras la răspundere penală nici un polițist sau altă persoană, ce ar avea calitatea de "persoană publică", în sensul art.123 Cod penal. În circumstanța lipsei semnelor de participație cu alte persoane ce ar avea calitatea de subiect în sensul art.166¹ Cod penal, consideră că nu există nici un temei legal de a atribui astfel de calitate inculpatului Goncearuc Andrei;

- în sentința de judecată contestată nu a fost identificat temei legal de atribuire inculpatului Goncearuc Andrei calității de "subiect" a infracțiunii prevăzute de art.166¹ Cod penal, ceea ce servește drept temei pentru casarea sentințelor contestate în baza art. 427 alin. (1) pct. 8), 12). Iar expunerea instanței de apel în linii generale referitor la faptul că, inculpatul acționa oficial fiind colaboratorul organizației de pază (private) nu poate fi calificată drept poziție motivată în coroborare cu argumentele părții apărării, ceea ce servește drept temei pentru casarea sentințelor contestate în baza art.427 alin.(1) pct.6) cod de procedură penală;

- nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au explicat concret și clar de ce au considerat că acțiunile inculpatului sunt calificate anume ca tratament inuman sau degradant;

- comportamentul lui Ceresău Serghei, descris în sentința din 08.05.2018 și recunoscut de însăși inculpat (or cauza a fost examinată în procedura art.364¹ CPP)

cât și personalitatea celui din urmă (el având antecedente penale stinse pentru același gen de infracțiuni, fapt ce reiese din textul sentinței) exclud posibilitatea invocării d-lui Goncearuc Andrei comiterii infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) Cod penal;

- prin prisma jurisprudenței CtEDO și poziției CSJ RM o acțiune unică de pulverizare a gazului lacrimogen (chiar și în ipoteza că a fost săvârșită cu încălcarea normelor legale permise) în vederea curmării acțiunilor ilegale, agresive și periculoase nu depășește "*nivelul minim de severitate*", nu corespunde criteriilor descrise și nu poate fi apreciată ca "*tratament inuman*" sau "*tratament degradant*", prin urmare nu sunt întrunite condițiile pentru existența laturii subiective și obiective prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit.b), c) Cod penal;

- nu există temeiuri suficiente de a trage concluzia că "*trauma psihologică*" constatată de către experții a fost cauzată anume de acțiunea unică a lui Goncearuc de aplicare a mijlocului special și nu de acțiunile altor "gardieni". Cu atât mai mult, că acțiunea respectivă a fost efectuată în vederea curmării comportamentului agresiv a cet.Ceresău;

- în sentință nu a fost argumentat suficient că, acțiunile inculpatului Goncearuc Andrei au trecut "*gradul minim de severitate*" ce ar justifica calificarea lor drept inumane și degradante, precum și au făcut concluzii despre legătura cauzală între acțiunile imputate inculpatului și consecințele psihice și fizice survenite la partea vătămată, făcând referire formală la probele anexate (raportul de expertiză), fără a da apreciere conținutului raportului în coroborare cu argumentele invocate de partea apărării. Iar expunerea instanței de apel în linii generale și formalist referitor la calificarea acțiunilor inculpatului drept inumane și degradante nu poate fi calificată drept poziție motivată în coroborare cu argumentele părții apărării, ceea ce servește drept temei pentru casarea sentințelor contestate în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- inculpatul Goncearuc Andrei este învinuit că, a comis infracțiunea de "*tratamentul inuman sau degradant*" prin intermediul aplicării în privința persoanei Ceresău Serghei mijlocului special (pulverizarea gazului lacrimogen), din materialele cauzei se constată că aplicarea mijlocului special a avut loc în următoarele circumstanțe constatate și recunoscute de instanța de fond și de instanța de apel: reținerii persoanei în privința căreia a fost aplicat mijlocul special și predării ei colaboratorilor de poliție; în procesul reținerii persoanei Ceresău Serghei, cel din urmă a manifestat un comportament agresiv și periculos pentru viața și sănătatea persoanelor, nesupunerea persoanei cerințelor legale de părăsire a unității de alimentație publică;

-simpla vizionare a înregistrărilor video, cât și alte probe la dosar demonstrează existența circumstanțelor descrise în art.art. 36, 37, 38, 40 Cod penal. Este cert faptul că, inculpatul Goncearuc Andrei a avut toate temeiuri legale de a întreprinde măsuri, necesare și rezonabile în vederea opririi și mobilizării persoanei cu comportamentul evident agresiv;

- în privința inculpatului Goncearuc Andrei există mai multe cauze, care înlătură caracterul penal al faptei incriminate și instanțele au dat apreciere juridică greșită acțiunilor inculpatului;

-sugerarea instanței supreme de a da aprecierea concretă a probelor la argumentele părții apărării, instanța de apel pur și simplu în mod formalist a transcris în decizie lista probelor din rechizitoriu și a citat declarațiile martorilor, fără a efectua analiza critică a acestor probe în coroborare cu fiecare argument a apărării aparte.

12. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului.

Din cuprinsul recursului declarat de către avocat se reține, că aceasta menționează ca temei de drept pct. 6), 8), 12) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Instanța de recurs, studiind textul deciziei atacate constată, că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel, judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a lui Goncearuc A. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere

justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică.

Instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, oferind răspunsuri și raționamente asupra celor invocate de către apelant, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Instanța de recurs relevă, că criticile formulate de recurent în recursul ordinar declarat, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și căroră instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în hotărârea adoptată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune. Mai mult ca atât, valabil fiind și pentru instanța de recurs considerentele statuate în jurisprudența CtEDO, și anume în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei* 21 ianuarie 1999, 30544/96, *Heile contra Finlandei* 19 decembrie 1997, 20772/92).

Din cuprinsul recursului, în viziunea recurentului, instanțele de fond nu au avut nici un temei legal de a atribui activității persoanelor, care dețin dreptul de a aplica mijloace speciale "titlu oficial". La aceste alegații Colegiul penal reiterează, că instanța de apel a menționat în hotărârea adoptată, că Gonciaruc Andrei, era angajat prin contract, în baza ordinului nr.43 ef din 01 decembrie 2014, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, reprezentând această instituție care activează în baza licenței nr. XXXXX, eliberată la 08 aprilie 2009 de Camera înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conform căreia se acordă colaboratorilor acesteia împuterniciri de protecție a bunurilor și persoanelor, având conform legii și instrucțiunii de serviciu dreptul de a aplica mijloacele speciale pentru respingerea atacului asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectivi și de pază, la reținerea celui care încearcă să fugă surprins în flagrant delict și, fiind în virtutea acestor atribuții, era persoană care activa cu titlu oficial.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiate argumentele avocatului, precum că instanțele de fond nu au explicat concret și clar de ce au considerat că acțiunile inculpatului sunt calificate anume ca tratament inuman sau degradant, prin

stropirea de o singură dată cu gaz lacrimogen. La criticile recurentului menționate, Colegiul relevă, că instanța de apel întemeiat a menționat că, potrivit raportului nr.260 a-2016 din 20 ianuarie 2016, Ceresău Serghei a suportat trauma psihologică exprimată prin neliniște, tremur, agresivitate, stare care este în concordanță cu acțiunile de intimidare la care a fost supus. Astfel, pulverizarea cu gaz lacrimogen a dat trăiri negative profunde, condiționate de excitații fizice și psihice, care s-au soldat cu suportarea unei traume psihologice, concluzionându-se că, a fost depășit gradul minim de severitate. Despre acest fapt, relatează și martorul Ghețiu Ala, care a indicat, că la un moment, Ceresău Serghei a strigat că îl ustură ochii, precum și partea vătămată, Ceresău Serghei, care a specificat, că a fost pulverizat cu gaz și ulterior nu-și mai amintește nimic, revenindu-și la spital.

Cu privire la un alt motiv de critică din recurs, prin care menționează că, Ceresău S., drept urmare a acțiunilor sale din 20.06.2015, a fost recunoscut de către Judecătoria Bălți, vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de recurs verificând actele și lucrările dosarului constată că, în cuprinsul filei 100 verso v. IV a deciziei atacate se motivează corespunzător că *“...invocările apărării precum că, Ceresău Serghei avea un comportament neadecvat și a fost condamnat pentru huliganism, în nici un mod nu-l exonerează de răspundere penală pe Goncearuc Andrei, or, acestea sunt acțiuni care se disting în timp și nu se suprapun.”*

Cu referire la critica avocatului privind faptul că, nu există temeiuri suficiente de a trage concluzia că, trauma psihologică, constatată de către experți a fost cauzată anume de acțiunea unică, a lui Goncearuc A. de aplicare a mijlocului special și nu de acțiunile altor gardieni, Colegiul penal reține că, experții la caz nu au delimitat care anume acțiuni au fost cauzatoare de traumă psihologică, însă reieșind din faptul, că Ceresău Serghei pe parcursul derulării evenimentelor a fost și agresor, fiind condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit.a) Cod penal, pentru acțiunile avute loc anterior celor petrecute pe scările IP Sîngerei, se conchide, că în situația de agresor în nici un mod la acesta nu putea să survină o traumă psihologică, aceasta survenind anume în urma pulverizării cu gaz lacrimogen, fapt ce a amplificat durerea fizică survenită ca rezultat al căderii și lovirii părții vătămate pe scările Inspectoratului.

Referitor la invocările recurentului a faptului că, aplicarea mijlocului special a avut loc în timpul reținerii persoanei Ceresău S., care a manifestat un comportament agresiv și periculos și în cazul nesupunerii persoanei cerințelor legale de părăsire a unității de alimentație publică, Colegiul penal le consideră nefondate. În susținerea raționamentelor sale, instanța de recurs menționează că, instanța de apel s-a expus argumentat și la aceste aspecte, că în momentul pulverizării, Ceresău Serghei se afla la pământ datorită căderii și lovirii cu capul de scări, fiind însoțit în acel moment de Popovici Veceslav și Achelina Ghenadie cu care acesta urca pe scări, fapt confirmat de martorii oculari, inclusiv Popovici Veaceslav, Matei Nicoleta și Achelina Ghenadie, precum și de secvența video, care a fost vizualizată, inclusiv în cadrul examinării cauzei în ordine de apel. În acest sens, însăși inculpatul Goncearuc Andrei fiind întrebat în timpul vizualizării

înregistrării video, care a fost necesitatea pulverizării părții vătămată cu gaz lacrimogen, a relatat că partea vătămată opunea rezistență și deoarece acesta a încercat să se ridice de la pământ a intervenit și l-a pulverizat, adică partea vătămată a fost pulverizată nu în momentul pretinsei opunerii de rezistență, ci în momentul când încerca să se ridice după ce căzuse și se lovise cu capul de scări, fiind evidentă inoportunitatea acțiunii în cauză de aplicare a gazului lacrimogen.

De asemenea, instanța de apel a considerat inacceptabile invocările apărării precum că la caz, acuzarea eronată ar fi indicat în concluziile de învinuire că, atunci când Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijire medicală, or, după cum indică apărarea conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.051 D din 20.07.2015 și nr.238 D din 31.11.2015, comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice. În aceste sens, Colegiul penal notează, că frazele în cauză apărarea le-a scos din context, or, potrivit raportului de expertiză nr.238D datat cu 25.11.2015, *"comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare nu este confirmată prin date obiective clinice și paraclinice. Pentru confirmarea diagnozei de hematom și contuzie a rinichiului stâng a fost necesar examenul ultrasonor peste 12-14 zile. Din aceste motive comoția cerebrală și contuzia cu hematom rinichiul stâng nu poate fi supusă aprecierii expertale (f.d. 207 - 208, Vol.I)"*, adică expertul nu exclude comoția cerebrală indicată în diagnoză la externare, dar indică că din anumite motive obiective - comoția cerebrală nu poate fi supusă aprecierii expertale, fapte absolut diferite.

Cât privește invocarea apărării precum că, în momentul aplicării pulverizatorului de gaz lacrimogen partea vătămată nu s-ar fi aflat în stare de neputință, de asemenea nu și-a găsit confirmare, or, reieșind din cumulul probatoriului administrat și analizat la caz, s-a constatat, că în momentul pulverizării, Ceresău Serghei se afla la pământ datorită traumei cranio-cerebrale închise primite recent prin căderea și lovirea cu capul de scări, fiind într-o stare periculoasă pentru sănătatea sa și având nevoie de îngrijiri medicale, fapt confirmat prin spitalizarea ulterioară a acestuia, fiind evident faptul persistenței la partea vătămată a unei stări de neputință.

Astfel, instanța de recurs atestă faptul, că instanța de apel corect a stabilit că probele fiind apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, acestea indică că inculpatul Goncearuc A. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, fiind corect calificate acțiunile ultimului, iar din ansamblu de probe administrate, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii imputate, în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunii incriminate și în cele din urmă temeiurile pentru recurs invocate și stipulate la pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea.

Totodată, instanța de recurs reține, că hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și motivată, fiind evaluat just probatoriul administrat și indicate motivele pe care și-a întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile din recursul declarat de către avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Așadar, în prezenta speță, reieșind din recursul declarat de procuror se atestă, că autorul acestuia îl întemeiază în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, Colegiul penal lărgit constată din recursul declarat, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu faptul că, nu a fost argumentată necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatului.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs invocat, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilind justificat, în privința acestuia, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, conform art. 90 Cod penal.

Opozant celor invocate de recurent, la capitolul efectuării unei individualizări eronate a pedepsei în privința inculpatului, Goncearuc A., aplicându-i dispozițiile art. 90 Cod penal, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și

prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune, sau după caz termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase,*

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă, că inculpatul, Goncearuc A., a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de agent de intervenție pază și ordine pe un termen de 7 ani.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În cauza suspusă judecării, instanța de apel a conchis, că inculpatului Goncearuc A., urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, menționată mai sus, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii,

circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru o infracțiune săvârșită din intenție ce nu depășește 5 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei, instanța de recurs menționează, că instanța de apel nu a reținut careva circumstanțe agravante, precum și nici atenuante, în privința inculpatului, Goncearuc A.

Cât privește persoana celui vinovat, din materialele cauzei se atestă că inculpatul se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este căsătorit, are la întreținere un copil minor, cu toate că a fost atras la răspundere penală, a fost atras pentru o faptă comisă ulterior celei examinate la moment, iar antecedentele penale sunt deja stinse.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârii instanței de apel, Colegiul penal consideră, că aceasta întemeiat a concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând faptul că, inculpatul se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este căsătorit, are la întreținere un copil minor, cu toate că a fost atras la răspundere penală, a fost atras pentru o faptă comisă ulterior celei examinate la moment, iar antecedentele penale sunt deja stinse, împrejurări ce au permis instanței de a da dovadă de clemență față de acesta, evitându-se, astfel, neajunsurile pe care le poate atrage contactul cu mediul din penitenciar.

Referitor la argumentul invocat de procuror în recursul declarat, precum că inculpatul anterior a fost condamnat pentru fapte similare și că instanțele de fond nu au ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, Colegiul penal reține că, instanța de apel a argumentat decizia în acest sens, indicând faptul că, cu toate că inculpatul a fost atras la răspundere penală, a fost atras pentru o faptă comisă ulterior celei examinate la moment, iar antecedentele penale sunt deja stinse, totodată la acel moment, inculpatul era angajat prin contract, în funcția de conducător-auto al serviciului operativ din cadrul organizației de pază „Bercut-Grup” SRL, ieșind la chemare și anterior comiterii faptei infracționale, a întreprins măsuri de curmare a acțiunilor ilegale, asigurând reținerea și predarea infractorului, colaboratorilor de poliție.

Având în vedere toate circumstanțele cauzei în cumul, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră, că nu este rațională executarea

pedepsei reale cu închisoarea de către inculpatul, Goncearuc A., iar instanța de apel just a conchis de a aplica în privința acestuia prevederile art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă, în cauza deferită judecării.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal, în privința lui Goncearuc A.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată de instanța de apel, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului, Goncearuc A., a fost individualizată potrivit legii, iar decizia instanței de apel cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

13. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Goncearuc Andrei XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 22 aprilie 2022.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Plămădeală Ghenadie
Judecător	Miron Aliona

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Cobzac Elena

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală în cauza penală
privindu-l pe Goncearuc Andrei XXXXX

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2022, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, în cauza penală privindu-l pe Goncearuc Andrei XXXXX.

2. Am semnat decizia, conform prevederilor art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul parțial cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar declarat de procuror, urma a fi admis, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, în partea modului de executare a pedepsei - aplicării art. 90 Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte o nouă hotărâre privind excluderea aplicării art. 90 Cod penal.

Consider, că instanța de apel corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și corect a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal.

Totodată, consider eronată soluția în partea aplicării art. 90 Cod penal, astfel condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Consider că instanța de apel insuficient a abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii, circumstanțele cauzei, și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

În susținerea raționamentelor date, notez, că inculpatul Goncearuc A. a săvârșit o infracțiune gravă cu un grad prejudiciabil sporit, prevăzută la art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, această faptă prejudiciabilă a fost comisă în variantele agravate, atentând la mai multe valori sociale. Subsidiar, instanța de recurs menționează, că în contextul aderării Republicii Moldova la principalele convenții internaționale referitoare la interzicerea torturii și a altor pedepse sau tratamente inumane ori degradante și exprimării voinței constante a autorităților publice de a crea un stat de drept, edificat pe respectul și garantarea reală a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, e necesar să se acorde o atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant.

Prin urmare, consider, că instanța de apel nu a învederat în măsură deplină natura infracțiunii, modalitatea comiterii faptei prejudiciabile și consecințele produse de către inculpat.

La fel, consider că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, inculpatul nu a recuperat prejudiciul părții vătămate.

Un alt aspect, care nu a fost abordat suficient de către instanța de apel la individualizarea executării pedepsei este și faptul că, scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

Sub acest aspect, menționează, că fapta săvârșită de inculpat se prezintă de o rezonanță socială deosebit de sporită, având în vedere circumstanțele în care a fost comisă și relațiile la care atentează, iar infracțiunile de acest gen iau amploare în Republica Moldova. Deci, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului ordinar declarat de procuror, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, doar în partea individualizării pedepsei, optând pentru excluderea aplicării art. 90 Cod penal, în cauza penală de învinuire a lui Goncearuc Andrei XXXXX, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), d) Cod penal, cu menținerea în rest a hotărârii contestate.

Copia corespunde originalului,
Judecătorul

Cobzac Elena